

KURTULUŞ SAVAŞINDA KÜRTLER

RESMİ BELGELER
VE OLAYLARLA

Hazırlayan: AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN

"Kürtlere İngiliz boyunduruğunu kabul ettirmek kolay değildi"

"Bağımsız Kürdistan" diyen İngilizler bir yandan da Doğu'yu işgal ediyordu. Urfa, Antep, Maraş, Birecik, Kars işgal edilmişti. Musul'da İngiliz bombardıman uçakları Kürtleri sindirmeye çalışıyordu. Bu şartlarda M.Kemal, Erzurum'a geliyordu. Kürt ve Türklerin birliği yolunda ilk adım atılmıştı...

Milli Eğitim
Bakanlığınca

yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre:

"Kürt adı altında bir çok eski kavim vardır"
bugün 8. sayfamızda

Aydınlık

SALI
29

MAYIS 1979

500 KURUŞ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

Kurultay bitti, sorunlar
hükümete vansıdı

- Alpaslan'la CHP arasındaki anlaşmazlık büyüyor
- Ustündağ yeniden Genel Sekreter seçildi
- Ecevit, Tüzün ve Genç'le görüştü
- Mecliste çoğunluk sağlanırsa İlgüzar hakkındaki gensoru bugün okunacak

Eyüboğlu'nun istifası simdilik durduruldu

Topraklar bizim dedik. jandarma bastı. İmdadına yettiği anının.

jandarma bastı. İmdadına yettiği anının.

Akmeşat'tan sonra
Çatal ve Kelemo
köylüleri de basıldı

Toprakları, jandarma desteğiyle
Ağa tarafından gasp edilen
Çatal ve
Kelemo
köylüleri:

"Bismil

**Jandarma Komutanı
Ağanın hizmetinde"**

- Jandarma Komutanı Cuma Dokuyucu "taraf tutmadan vazife yap" diyen Köy Muhtarını kelepçeleyip Ağanın evine götürdü
- Jandarma Komutanının Sıkıyönetime götürdüğü 8 köylüden, 12 Mayıstan beri haber yok

KÖYLÜLERİN AĞZINDAN MEHMET ÇETİN

Birlikte sakallık
yaptığı
arkadaşı:

**"Ben
hakkımı
aramayı
ondan
öğrendim"**

Pazarcıklı kadınlar: "Mehmet bize gelirdi. Toplantılara çağırırdı. Bize değerimizi öğretti."

Yarı 5. sayfada

IMF ile anlaşmanın gerçekleşmesinden sonra

Akaryakıtta yeniden zam bekleniyor

IMF'nin, katlı kurun yaygınlaştırılarak, ithalata da uygulanması konusunda direnmesi hükümet açısından yeni bir sorun yaratıyor. IMF, hükümetin hiç olmazsa petrol ithalatında düşük kur uygulaması talebini de geri çevirince 1 dolar, petrol ithalatında da 42 lira üzerinden işlem görce-

Şimdiki durumda petrol ithalatında 1 dolar 26 lira üzerinden işlem görüyor. Bu durumda döviz fiyatlarına ayne yansıtılrsa petrol ürünlerine yüzde 61 oranında zam yapılacaktır.

Yazısı 5. sayfada

GA-ME-DA
açıklama yaptı:

**"Akaryakıt temin
edemiyoruz, yayınları
bayilere
ulaştıramayabiliriz"**

GA-ME-DA (Gazete-Mecmua-Değitim LTD. Şti.) bir açıklama yaparak akaryakıt temin edemediklerinden yayınları bayilere ulaştıramamak tehlikesi ile karşı karşıya olduklarını bildirdi. (Devamı sa.5, sü.9'de)

Ragıp Duran
Kahire'den
bildiriyor

**Konuk kim,
ev sahibi kim?**

Dün El Arış ve Bir Saba'da görüşmelere katılan Mısırlı bir gazeteci arkadaş şunları anlattı: Bir Saba'ya geldiğimizde daha önceden tanıdığım İsrail Radyosunun bir muhabiri bana "Hoşgeldiniz, nasılsınız" dedi. Konuşmaya başladık. İsraili meslektaş uzun uzun Enver Sedat'ın ne kadar başarılı bir polit-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

ANKARA (ÖZEL)

Olayı geçen CHP 24. Olağan Kurultayından sonra hükümet ve parti karıştı. Başbakan Yardımcısı Orhan Eyüboğlu'nun hükümetteki görevinden istifa ettiği ısrarla ileri sürülürken, Başbakan Bülent Ecevit bunu kesin bir dille yalanladı. Böylece istifanın durdurulduğu görüşü hakim oldu.

Başbakan yardımcılığına yakın kaynaklar, Orhan Eyüboğlu'nun Kurultaydan sonra istifasını göndererek, İstanbul'a gittiğini, Başbakan Bülent Ecevit'in ısrarlı aramalarına rağmen Eyüboğlu ile temas kurmadığını bildirdiler.

Buna karşılık Ecevit, dün sabah Genel Yönetim Kurulu toplantısına girerken, bir gazetecinin sorusu üzerine böyle bir şey olmadığını söyledi. Ecevit, "Sayın Eyüboğlu birkaç gün İstanbul'da dinlenmek istediğini bildirdi. Bu sabah telefonla görüştüm. Yok öyle bir şey" dedi.

Eyüboğlu'nun istifasına hükümet içindeki bazı anlaşmazlıkların ve giderek yetkisindeki bir çok işin başka bakanlara devredilmesinin yol açtığı (Devamı sa.7, sü.5'de)

TIKP Bingöl
İlYöneticisi
Ömer Bakkal:

**"Saldırıya uğrayan
arkadaşlarımız
10 gündür
gözetiminde"**

BİNGÖL (ÖZEL)
Türkiye İşçi Köylü Partisi Bingöl İl Başkanı Ömer Bakkal, gazetemize yaptığı açıklamada il yöneticilerinden Ali Rıza Yurtsever ve İbrahim Gözen'in Şivancılar saldırısına uğradıktan sonra gözaltına alındıklarını ve 10 gündür gözetiminde tutulduklarını açıkladı.

Şivancılar saldırı ve tehditlerinin il binasının kiralandığı 17 Mayıstan beri sürdüğünü belirten (Devamı sa.7, sü.10'da)

**MSP' li Emre:
"Türkiye'nin
denetimindeki
U-2' lere evet"**

AYDIN (ÖZEL)
MSP Genel Başkan Yardımcısı Süleyman Arif Emre, önceki akşam Aydın'da MTTB'de yaptığı konuşmada ABD denetimindeki U-2'lere karşı çıkarak, "Türkiye'nin denetimindeki U-2'lere evet" şeklinde konuştu.

Emre, AP ve CHP'nin politikalarının da gençlerin anarşisi sürüklenmesinde büyük payı olduğunu öne sürdü. "Meclisteki siyasi par-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Canları sırtlarında Suruçlular...

Suruçlu kaçakçı değil. Sadece bir sırt hamalı. Canını sırtında taşıyor. Ekmegini sırtından sağlıyor. Vuruldu mu da sırtından vuruluyor. Suruçlular "Burada kaçak vurmak her kula nasip olmaz" diyorlar.

**"Kaçak vurmak tarifeyle,
Binbaşının
parmağına bağlı"**

● "Kaçak vurmayana da hayat hakkı yok"

5. SAYFADA

**Cahit Şenyüz'ü döverek öldüren
polisler 2 yıl 9 aya mahkum oldu**
THKP-C Eylem Birliği'nin 3 üyesi antalya'da yakalandı

Seydişehir'deki olaylarda işyerleri tahrip edildi

Haberleri 4. sayfada

Erdal Güran
Diyarbakır'dan
bildiriyor

Diyarbakır'da köylüler huzursuz. Yazı girdiğimiz şu günlerde büyük toprak ağalarının birer atmaca gibi köylülerin ellerindeki topraklara saldırdığı görülüyor. Köylüler daha kıstan bu durumu düşünüyor ve topraklarını kaptırmamak için hazırlıklı duruyorlardı. Ama bugün köylülerin en fazla huzursuz edenin ağalardan çok bazı jandarma komutanlarının tutumunun olduğu gözleniyor.

Akmeşat'ta köylülerin tapulu arazilerini askeri cemseler koruyuculuğunda ağa sürerken bu ayın

**Yunanistan'ın
AET' ye giriş
anlaşması
imzalandı**

HABER MERKEZİ
Yunanistan'ın AET'ye tam üye olmasını sağlayan anlaşma dün Atina'da törenle imzalandı. Yunanistan'ın AET'ye giriş belgelerini Yunanistan adına Cumhurbaşkanı Konstantin Çatsos imzaladı. Atina'nın merkezindeki "Zappeion" sarayında yapılan imza törenine Fransa Devlet Başkanı Valéry Giscard d'Estaing ve 6 Avrupa ülkesinin başbakanları katıldı. İmza töreninde Batı Almanya'yı Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher, İngiltere'yi ise Dış-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

**Para
Toplantısı
Paris'te
başlıyor**

● NATO Bakanlar Konseyi
Lahey'de toplanıyor

5. SAYFADA

Odalar Birliği seçimleri
hakkındaki
görüşlerini açıkladı

**NUH KUŞÇULU
"ODALAR
BİRLİĞİNE
TAZE KAN
GELDİ"**

İTO Başkanı, AET'ye tam üyelik talebinde bulunulmasını da önerdi

NEVZAT İŞILTAN
Odalar Birliğinin yeni Yönetim Kurulunun belli olmasından sonra, gazetemize bir açıklama yapan İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu, yönetim değişik-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

YORUM

**Sanayiciler
kazançlı çıktı**

Türkiye Sanayi Odaları Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği veya kısa ve tanınan adıyla Odalar Birliği seçimleri sonucunda sanayiciler, sekiz yıldır ticaret kesiminin elinde bulunan ağırlığı kendi lehlerine çevirdiler.

Bu yıl yapılan seçimlerden önce sanayiciler, Odalar Birliğine mutlaka sanayi kesiminin ağırlıkla temsil edilmesini istiyorlardı. Genel Kuruldan önce sanayiciler, bu amaçla birçok girişimde bulundular ve yoğun bir kulis faaliyeti yürüttüler.

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Taraki rejimine karşı direniş özellikle Pakistan sınırında yoğunlaşıyor.

Afgan gerillaları, 400 askeri ve iki Sovyet danışmanını yakaladı

RAWALPINDI Pakistan gazeteleri, Afganistan'da Taraki rejimine karşı savaşan gerillaların 400 Afgan askeri ile 2 Sovyet danışmanını yakaladıklarını bildirdi. Pakistan gazetelerinin bildirdiğine göre gerillalar Devlet Başkanı Taraki'nin Moskova yanlısı Partisine üye iki kişiyi de tutukladılar.

Çarpışmaların özellikle Afganistan'ın Kuzey Batı bölgelerinde ve Istokando bölgesinde yoğunlaştığı belirtildi.

Yeni Çin Haber Ajansı: "Vietnam kendi halkını ülkeyi terketmeye zorlıyor"

PEKİN Çin Halk Cumhuriyeti, Vietnamlı mülteciler sorununa değinerek Vietnam'ın kendi halkına karşı kötü davranmakta suçlandı.

Açıklamayı yapan Yeni Çin Haber Ajansı, son altı ay içinde en az bir milyon Vietnam'ın Vietnam'dan uzaklaştırıldığını ve bunların bir çoğunun açık denizlerde salların üzerinde kaderleriyle başbaşa bırakıldığını belirtti.

Açıklama ayrıca geçen yılın ortalarından beri 200 binden fazla Vietnam'ın ve Çin asıllı Vietnam'ın kara sınırından ve Tonkin körfezinden Çin'e geçmeye zorlandığını belirtti. Vietnam'ın kendi halkına açlık ve zor koşullar altında ülkeyi terketmek zorunda bıraktığı bildirildi.

Doğu Avrupadaki Sovyet Birlikleri bir tatbikat sırasında.

Rüşvet ve tehdit Rus sözcüsü Arbatov: "Senato SALT-2'yi onaylarsa Avrupadaki geleneksel silahları da azaltırız, onaylamazsa kötü sonuçlar doğar"

WASHINGTON Stratejik Silahları Sınırlama görüşmelerinde Sovyetler Birliği'nin sözcülüğünü yapan Georgi Arbatov, ABD Senatosunun SALT 2 Anlaşması'nı onaylaması halinde, ülkesinin Avrupa'daki geleneksel askeri gücünde bir indirim yapabileceğini iddia etti.

Bir ABD televizyonunun sorularını cevaplandıran Arbatov, "Avrupalı liderlerle yaptığı görüşmelerde bu liderlerin de SALT 2'nin imzalanmasını istediklerini anladığımı öne sürdü."

Arbatov, SALT 2'nin ABD Senatosu tarafından onaylanmaması halinde ise her iki taraf için de kötü sonuçlar doğacağını öne sürerek mevcut diyalogun bütünüyle kopabileceğini söyledi.

İsrail ve Hristiyan milisler 3 gündür Filistin kamplarını top ateşine tutuyor

- İsrail hücumbotları Sur Kenti açıklarında dolaşıyor
- İsrail uçakları keşif uçuşunda

İsrail kuvvetleri ve Hristiyan milisler arka arkaya 3 gündür Güney Lübnan'da Filistin kamplarını top ateşine tuttu. İsrail uçaklarını bölgede uçarken, İsrail hücumbotları da Sur açıklarında dolaşıyor. Filistin Haber Ajansı Vafa, Hristiyan milislerin Sur kenti yakınındaki Ras Al Ayn mülteci kampı ile Nebatiye kentini hedef seçtiklerini belirtti.

Brejev yine suç üstü yakalandı. Birleşmiş Milletlerin Raporu Brejev'in Botha ve Ian Smith gibi ırkçıları ticareti sürdürdüğünü gün ışığına çıkardı.

İran'da Şah'la işbirliği yapmayan Yahudiler yargılanmayacak

TAHRAN İran Dışişleri Bakanlığı bir açıklama yaparak, İran'da yalnızca Şah rejimiyle işbirliği yapmış olan Yahudilerin yargılanacağı açıklandı. Açıklamada, bu konuda basında çıkan bazı yanlış ve çelişkili haberler yalanlandı.

İSLAM ANAYASASI HALK OYUNA SUNULACAK İran İçişleri Bakanı Hacı Seyyid Cevadi, hazırlanmakta olan Anayasa'nın, Kurucu Meclis tarafından değil, doğrudan halk tarafından onaylanacağını söyledi.

Cevadi, Ayetullah Homeyni'nin yeni Anayasa'nın bir an önce hazırlanması ve danışma kurulunun incelemesinden geçtikten sonra basın yoluyla topluma tanıtılması için emir verdiğini hatırlattı.

BİR KİŞİ DAHA İDAM EDİLDİ Öte yandan Tahran'da rüşvet vermek ve cinayet suçlarından yargılanan bir polis şefi daha idam edildi.

Bu arada Kermanda Devrim Mahkemesi Şah dönemi yetkililerinden bir grubunun sorgusunu tamamladı. Toplam 105 saat süren sorgulamada yargılanan yüksek rütbeli 114 ordu görevlisi polis ve sivil halka saldırmak ve geçen yıl Kermandaki ana camiyi yakmakla suçlanıyordu.

Frankfurt'ta Sovyet tehdidine karşı forum düzenlendi

FRANKFURT (ÖZEL) Almanya'da kurulan "Sovyet tehdidine karşı Birleşik Avrupa" adlı dernek 27 Mayıs'ta Frankfurt'ta bir forum düzenledi.

Avrupa Parlamentosu için ilk kez doğrudan yapılacak seçimler nedeniyle düzenlenen forum Avrupa, Afrika ülkelerindeki çeşitli demokratik ve devrimci kuruluşların temsilcileri katıldı. Türkiye'den Aydınlık gazetesi muhabiri Yıldırım Dağyeli'nin de katıldığı forumda, bugünkü Sovyet tehdidine karşı mücadele ile Almanya'daki 1848 Demokratik Devrimi arasındaki tarihi bağda vurgulandı.

Rus emperyalizminin tehdidine karşı Lizbon Konferansının geleceğini sürdürdüklerini söyleyen forum düzenleyicileri, sinisi düşmana karşı barış savunmayı amaçladıklarını belirttiler.

DC-10 uçağının düşmesine kanat bağlantısındaki arıza neden olmuş

ŞİKAGO (THA) Şikago'da 272 kişinin ölmesine yol açan uçak kazasında uçağın pistten kalkış sırasında motorunu düşürmesi, motoru kanata bağlayan bağlantılardaki bir kalkanın neden olduğu bildirildi.

Rusya BM kararına rağmen ırkçı Rodezya rejimi ile ticareti sürdürüyor

FRANKFURT (ÖZEL) Londra'da yayımlanan Sunday Telegraph gazetesinin, Batılı diplomatlara dayanarak verdiği bir habere göre, Sovyetler Birliği Rodezya'dan aldığı kromu oldukça yüksek bir kârla ABD'ye sattı.

BM'in bu konuda görevli bir komisyonunun tayin ettiği araştırmacıların verdikleri bilgiye göre Sovyetler Birliği Rodezya'dan tonunu 32 dolara aldığı kromu ABD'ye 58 dolardan sattı.

Sunday Telegraph, Sovyetler Birliği'nin Rodezya'dan satın aldığı tüütün ve misir Güney Afrika üzerinden, Sovyetler Birliği'ne taşıdığını bildirdi.

BM'in ırkçı Rodezya rejimine ticaret ambargosu uygulamasına rağmen Sovyetler Birliği'nden başka Bulgaristan ve Çekoslovakya'nın da bu ülke ile ticareti sürdürdükleri Sunday Telegraph gazetesinin haberinde yer alıyor.

Nikaragua'da çarpışmalar devam ediyor

MANAGUA (THA) hafız öldürüldü. Bu arada Jinotega'da Ulusal Muhafızlar Sandinista Gerillaları top ve roket ateşine tutarak her 500 kilometre kadar uzaklaştırdılar.

Ulusal Muhafızlar, ABD denizcileri tarafından kurulmasının yıldönümünde, başkent Managua, Leon ve Kuzeydeki Jinotega Kentlerinde meydana gelen çarpışmalarda 4 Ulusal Mu-

Moritanya Başbakanı Ahmet Ul Buseyf uçak kazasında öldü

DAKAR Moritanya Başbakanı Ahmet Ul Buseyf, bir uçak kazasında hayatını kaybetti. Batı Afrika Ülkeleri Ekonomik Topluluğu Zirve Toplantısına gitmekte olan Ahmet Ul Buseyf'in uçağı, kum fırtınası nedeniyle Dekar açıklarında denize düştü. Diğer Moritanyalı yetkililerden de kurtulan olmadı. Sanayiye.

Bu arada kazada hayatını kaybeden Ahmet Ul Buseyf'in yerine geçici olarak Kalkınma Bakanı Ahmed Salim Sidi atandı.

Moritanya Cumhurbaşkanı Muhammed Salek, ilkelede 40 gün süreli yas ilan etti. Salek, iktidardaki Ulusal Kurtuluş Askeri Komitesinin en kısa zamanda yeni bir başbakan seçeceğini bildirdi.

Ahmet Ul Buseyf, Salek hükümetinde bakanlık yaparken, 6 Nisan'da kansız bir darbeye iktidarı ele geçirmişti. Buseyf darbeden sonra Salek'in başkanlığını korumasına izin vermişti. Buseyf'in Fas ile yakın ilişkiler kurması dikkat çekmişti. Bilindiği gibi Fas'la Moritanya arasında uzun süredir Sahra konusunda anlaşmazlık vardı.

Başbakan Buseyf'in uçağının kalmışları Dekar havaalanının hemen açıklarında bulundu. Buseyf'in uçağı Dakar'a doğru yola çıktığı sırada, şiddetli bir kum fırtınası nedeniyle Dekar havaalanına kapandı. Başbakanın uçağı kent üzerinde bir tur attıktan sonra denize doğru açılırken Dakar kontrol kulesi ile irtibatı kaybettiler. Balık adamlar denizde uçağın kalmışlarını yerini saptadılar.

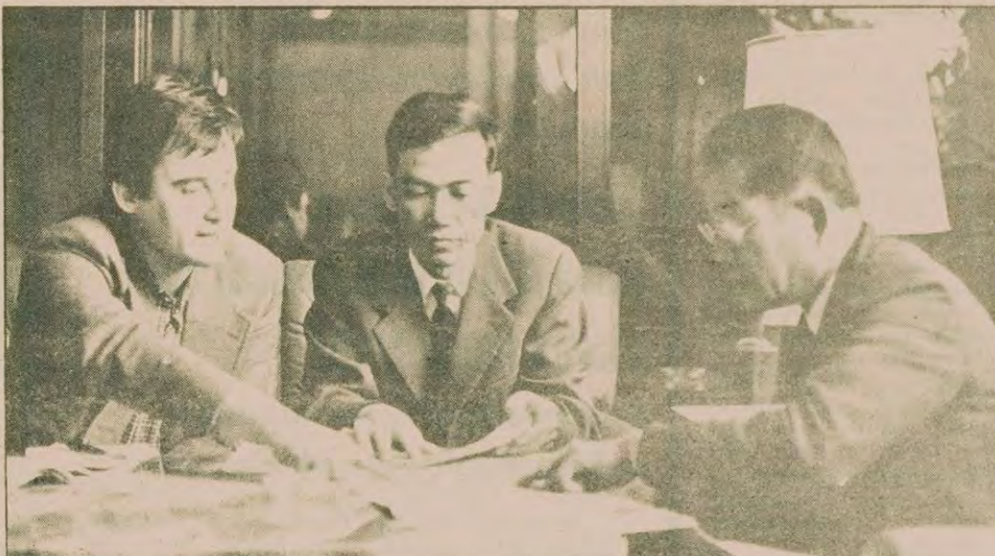
"Pol Pot ve diğer önderler Demokratik Kamboçya'da mücadeleyi bizzat yönetiyor"

İsveç Kamboçya Dostluk Derneği'nin davetlisi olarak İsveç'i ziyaret eden Demokratik Kamboçya temsilcileriyle bir söyleşi yaptık.

Temsilcilerden Sam San, Vietnam Kamboçya'nın baskentini Pnom Pen'e görecek Pol Pot hükümetinin Laos büyükelçisi idi. İsgalden sonra Laos kendisini önce evine hapsedi daha sonra da Tayland'a sürdü. Halen Demokratik Kamboçya'nın Cenevre Denik Konferansındaki delegasyonunun başkanlığını yapıyor.

Dr. Heng Un, Kamboçya Kraliyet Millî Birlik Hükümetinin Paris bürosunun yöneticisiydi. Devrimden sonra geri dönerek uzman olarak çalışmaya başladı. Halen Cenevre'deki delegasyonda görevli.

- "Kamboçya halkının dostu Aydınlık gazetesi aracılığıyla dost Türkiye halkına hitap etmek olanağı bulduğumuz için sevinçliyiz"
- 1979 Ocak ayından beri tüm halkı örgütledik
- Sovyet uçakları 20 bin askeri Tayland sınırına taşıdı
- Vietnam'ın amacı yağmur mevsiminden önce bizi yok etmek
- Yağmur mevsiminde Vietnam kuvvetleri kıpırdıyamaz hale gelecek
- Askerlerimiz cephe savaşını vermek için Tayland'a geçiyor

Stockholm muhabirimiz, Abdullah Gürgün (Solda) Demokratik Kamboçya temsilcileri Sam San (Ortada) ve Heng Un (Sağda) ile görüşüyor.

insancıl tedbirler aldılar. Askerlerimiz dinlenmesine ve yaralılarına bakmasına izin veriyorlar. Askerlerimiz cephe savaşına girmek için Tayland'a geçiş sınırını başka bir yerinden tekrar Kamboçya'ya giriyor. Tayland özgür bir Kamboçya'nın bütün Güneydoğu Asya'da barış ve bağımsızlığın bir garantisi olduğunu görüyor.

İki bin Kmer'e gelince: 11 Ocakta en geniş birleşik cepheyi kurmak için yaptığımız çağrı bütün millette alkışlandı. Lon Nol ve İçişleri Bakanı İn Tam'a bağlı iki bin Kmer askerini de işgalcilerle karşı mücadeleye çağırarak. Savaş katılmak istemeyen kendilerini hoşgeldiniz deriz.

AYDINLIK: Sayın Heng Un, Kamboçya'yı mart ayında terketmiş ve işgali yaşıyorsunuz. Bu anımsı kısaca anlatır mısınız?

HENG UN: 7 Ocak saat 10.30'a kadar yani Vietnamlarm girişinden 1.5 saat öncesi ne kadar Pnom Pen'deydim. Toplarıyla, tanklarıyla, uçaklarıyla geldiler.

1977 sonunda Vietnam bize karşı bir fetih savası için Sovyetler Birliği'nin desteğini aldı. 1977'deki pek çok başarısız denemeden sonra 1978'de tekrar saldırırdılar. Vietnam ve Sovyetler Birliği önce bir askeri pakt kurdular. Bundan kısa bir müddet sonra Vietnam'da Kamboçya Ulusal Selamet Cephesini kurdular ve 25 Aralıkta yoğun saldırı başladı. Hükümetimiz Pnom Pen'e ve ülkenin diğer bölgelerine karşı girişilen bu güçlü saldırıya karşı nasıl karşı duracağımıza karar vermek zorundaydı. 31 Aralıkta hükümet bütün sınır boylarında savaşı durdurma, birliklerimizi ülke içine çekme ve bütün yönetimi kirlardaki işlere taşıma kararı aldı. 7 Ocakta Pnom Pen tamamen boş bir şehirdi. Bu karar nedeniyle Vietnam bugün yalnızca Pnom Pen ve birkaç eyalet başşehirini işgal edebildi.

KAMBOÇYA'DA BİNLERCE KUBALI VE RUS DANIŞMAN VAR

AYDINLIK: Vietnamlı askerlerle birlikte Rus ve Kubalı askerlerin de Kamboçya'ya saldırdığı doğru mu?

HENG UN: Kamboçya'da binlerce Rus ve Kubalı danışman bulunduğunu biliyoruz. Başlangıçta yalnızca ölü Rus ve Kubalı buluyorduk. Şimdi onları canlı olarak yakalayabiliyoruz. Vietnam'ın Kamboçya'yı kontrol altına alabilmesine Ruslar ve Kubalı

hilar yetmiyor. Laoslu askerleri de savaşa sokmaya çalışıyorlar.

DÜNYA ÜLKELERİNİN ÇOĞU DEMOKRATİK KAMBOÇYA'YI DESTEKLİYOR

AYDINLIK: Sayın Sam San, Uluslararası alanda mücadele nasıl karşılıyor?

SAM SAN: Dünya ülkelerinin büyük çoğunluğu Demokratik Kamboçya'yı destekledi. Yalnız Sovyet yanlısı revizyonist grup Vietnam'ı destekliyor. BM Güvenlik Konseyinde Sovyetler Birliği ve Çekoslovakya hariç diğer 13 ülke Vietnam'ı mahkum etti. Katıldıkları bütün uluslararası konferanslarda büyük bir sempati ile karşılandım. Bu sempati, BM tüzüğüne, uluslararası ilişkeler, milli bağımsızlığa ve toprak bütünlüğüne bağlı olan tüm ülkelerin, milli bağımsızlığı için mücadele eden Demokratik Kamboçya'yı içtenlikle desteklediklerini gösterdi.

DEMOKRATİK KAMBOÇYA ALEYHTARI PROPAGANDAYI VIETNAM ÖRGÜTLÜYOR

AYDINLIK: Vietnam Kamboçya'ya karşı bütün olanaklarını kullanarak çok etkili bir propaganda yürütüyor. Pol Pot'u bir canı, Kamboçya'yı bir cehennem gibi göstermeye çalışıyor. Bu, batı ülkelerindeki Vietnam yanlısı gazetecilerde de körikleniyor. Örneğin geçenlerde birkaç İsveçli gazeteci Kamboçya'da işgal altındaki bölgeleri gezerek bir film yaptı. Bu filmde gazeteciler Kamboçya'da kiminle konuştu? Vietnamlılardan kendilerinin kurtarıcıları olarak bahsettiklerini açıklıyorlar. Bu konuda bir yorum yapar mısınız?

SAM SAN: Biliyorsunuz Vietnamlar ve Ruslar daha saldırıya girişmeden propagandaya başladılar. İsveçli gazetecilerle saldırı gibi olmasın. Fakat önce bu röportajlar Vietnamlılar tarafından örgütlendi. Onlar işgalden sonra, hem daha önce Kamboçya'da kalmış ve Kmer dilini konuşan Vietnamlılar, hem de Güney Vietnam'da yaşayan Kmer azınlıktan insanları Kamboçya'ya getirdiler. Sanıyorum konuşmalar onlarla yapılmıştır. İşgalci oldukları halde bunu gizlemeye çalışıyorlar. Gerçekte Kamboçya halkını katleden Vietnamlılardır. Dört aylık bir işgal devresinde 100 binden fazla Kamboçyalı öldürüldü. İnsanların üzerlerine

benzin döküp yakıyorlar. Takeo'da insanları topalayıp ellerini ve kulaklarını deldiler. Buralardan tellerle birbirlerine bağlayıp biryerden diğer yere götürdüler. Kadınlarımız, kızlarımızın ızdırna geçtiler. 1, 7, 19 numaralı yolların Yol 1: Saygon ve Pnom Pen arasında, Yol 7: Kerk, Kompong Cham şehirleri arası, Yol 19: Ülkenin kuzey doğu köşesinin Ratanakiri eyaletine birleştiği yoldu geçtiği yerleri napalm bombasıyla bombaladılar. Yaralıların üzerinden zırhlı araçları geçirdiler. Çocukları süngüyle parçaladılar. Ne kadar propaganda yaparlarsa yaparsınlar dünya halkları ve Türkiye halkı Kamboçya sorununu biliyor. Bir ülkenin diğer bir ülkenin işlerini karışmasını hiç bir propaganda hakkı göstermez.

AYDINLIK: Sayın Heng Un, Avusturyalı gazeteci Wilfred Bruchett 'Afrike Asle isimli dergide sizin ve daha başka 10 kadronun Pol Pot tarafından öldürüldüğünü yazdı. Bu konuyu açıklar mısınız?

HENG UN: Açıklama ihtiyacı var mı? Bruchett çok fazla sayıda kadronun öldürüldüğünü sandı. Sanıyorum buna sebep onların isimlerini listelerde göremez olmasındır. Fakat biz politikamız için pek fazla isim vermiyoruz. Sonra biz niye öldürüldük? Demokratik Kamboçya'nın mümkün olduğu kadar çok sayıda aydına ihtiyacı var.

VIETNAM, LAOS'U KÖYLERE DEK DENETİM ALTINDA TUTUYOR

AYDINLIK: Sayın Sam San, Laos'ta iki yıl büyükelçilik yaptınız. Bize Laos'taki durum hakkında kısa bir bilgi verebilir misiniz?

SAM SAN: Laos'u 11 Ocakta terkettim. Benim izlenimim şöyle: Vietnam çok önce den Laos'u ele geçirdi. Daha ABD ile savaş halinde iken Laos'ta 60 bin asker bulunduyordu. Başbakan Kayson Phomvihane ve Başbakan Yardımcısı Nouthak Phousavan her zaman Vietnam'ın buyruğundaydı. Kamboçya'nın tersine sessiz sedasız Hindicini Federasyonuna girdiler. Vietnam köyleri de bütün yönetimi kontrol ediyor. Orada da halkın Vietnam'a karşı direniş güçlenecek sanıyorum.

AYDINLIK: İsveç gezinizle ilgili bir açıklama yapar mısınız?

SAM SAN: İsveç halkı ve İsveç makamları bize büyük ilgi gösterdiler. Kendilerinden bize ilaç yardımı yapmalarını ve Vietnam'a yaptıkları yardımı kesmelerini istedik. Vietnam'ın saldırısına ve İsveç halkının bize gösterdiği sempatiye rağmen, İsveç hükümeti Vietnam'ın birliklerini geri çekeceğini umduklarını belirttik, Vietnam'a tekrar yardım vereceklerini açıkladılar.

İsveç hükümeti 8 Ocakta hemen bir açıklama yaparak Vietnam işgaline karşı açık bir tutum aldı. Bu Kamboçya'nın haklı mücadelesine büyük bir destek.

İsveç halkının Vietnam saldırılarına karşı halkımızın haklı mücadelesini desteklemesi de halkımız için çok büyük manevi güçtür.

AYDINLIK: Gazetemiz aracılığıyla söylemek istediğiniz daha başka birşey var mı?

SAM SAN: Diğer barış sever dünya halkları gibi Türkiye halkı da mücadelemizi destekledi. Bu şekilde uluslararası ilişkilerin milli bağımsızlık, toprak bütünlüğü, sınır dokumazlığı gibi hakların korunması mücadelesine katkıda bulundu.

Biz bu vesile ile Türkiye halkına sıcak selamlarımızı ve teşekkürümüzü ulaştırıyoruz. Bu görüşme için teşekkür ederiz. Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

AYDINLIK: Teşekkür ederiz.

CANLARINI SIRTLARINA VURDULAR

Röportaj: Kemal Demirel-Ali Tokatlı

Silah geçirenden 5 bin, pasaj eşyası geçirenden 3 bin lira : Bunlar insan sırtından geçirilecek eşya için

Cip veya kamyonlarla geçirenler için ise ayrı bir anlaşma yapılıyor. Bazen birkaç yüz bin lira bazen birkaç milyon

"KAÇAK VURMAYANA DA HAYAT HAKKI YOK"

"Kaçak vurmak tarifeye, Binbaşının parmağına bağlı"

Suruç'un köyleri sınırdadır demistik. Suriye'nin yanbaşı. Mesela bir Bociyan Köyü Yeni ismiyle Köpekli Köy Türkiye-Suriye arasındaki sınır, köyün üst tarafından başlayarak bir eğri çiziyor, köyün içinden geçiyor, aşağıda tekrar bir eğri çizerek köyden uzaklaşıyor. Sınırın diğer tarafında da Suriye Köyü var. Bir mahalleyi tel örgülerle bölmüşün veya evin etrafına tel den bir çit çekmişsin gibi. İki ülkeyi ayırmaktan çok, iki köyü, hatta bir köyün iki mahallesini bölmüş. Sınırın bir ucunda oturanla diğer ucundaki akraba. Sabahları kalkıyorlar, birbirleriyle konuşuyorlar. Bociyan köylünün sarıp attığı sigarayı, telin ötesindeki arkadaşları tütürmeye başlıyor. Ya da Suriye köylüsü, bir şişe Suriye rakısı atıyor bu tarafta. Karşılıklı kafa çekiyorlar.

Öylesine yakın ki, doğal bir ilişki var. Bir Suruçlunun lafının arasında söylediği gibi: "Hanım dedi, evde çay kalmadı. Geçtim sınırı, Suriye köyüne vardım. Bir iki kilo çay alıp dönecektim."

Suruçlu kaçakçı değil. Sadece bir sırt hamalı. Canını sırtından taşıyor. Ekmegini sırtından sağlıyor. Vuruldu mu da sırtından vuruluyor.

Suruçlular "burada kaçak vurmak her kula nasip olmaz" diyorlar. "Kaçak vurmak, tarifeye, izne, Binbaşı Mehmet Padar'ın anlaşmasına bağlıdır". Binbaşı Mehmet Padar tarife de koymuş. Silah geçirenden 5 bin, pasaj eşyası

geçirenden 3 bin lira alınacak diye. Bunlar insan sırtından geçirilecek eşyalar için konmuş fiyat. Cip veya kamyonla geçirenler için ayrı bir anlaşma, ayrı bir tarife uygulanıyor. Bazen birkaç yüz bin lira, bazen birkaç milyon lira.

Bu tarife de Suriye'den Türkiye'ye geçirenler için. Türkiye'den Suriye'ye kaçırılan mallar için ise farklı tarife konmuş.

Köylüler son zamanlarda fiyatların arttığını söylüyor ve ekliyorlar "son yapılan zamlar ve devalüasyon yüzünden..."

KAÇAK VURSAN BİR TÖRLÜ VURMASAN BAŞKA TÖRLÜ

"Kaçak vuranlar götürür parayı Binbaşına verir" diyor köylüler. Ya vurmazlar mı? Onlara da hayat yok. Şöyle oluyormuş:

Binbaşının adamı ihbar veriyor karakola. Falanca adam kaçak vurdur deniliyor diye. Kaçak vurdurdu söylenen köylünün evi basılıyor, köylü Binbaşının önüne getiriliyor. Binbaşı elini masaya vurmuş, arkasından bir kaçak tane sırt sayıyor. Mesela önce bir parmağını, arkasından beş parmağını vuruyor. Sonra da sırtından sıralıyor. Bu 150 bin demek. Parayı veren canını kurtarıyor ve Binbaşının emrine kaçak vurma hakkını da kazandırıyor. Bu parayı denkleştirip vermeyen de dayatıyor.

YARIN: Köyde Binbaşının dayatması bir Kavas yememisi

IMF ile anlaşma gerçekleşirse petrol ithalatında da 1 dolara 42 lira ödenecek

Akaryakıt fiyatları yeniden, en az yüzde 50 oranında artacak

● IMF, hükümetin petrol ithalatı için düşük kur uygulanması önerisini de reddetti

● Akaryakıtta yapılan zam diğer malların fiyatlarının da artmasına yol açacak

EKONOMİ SERVİSİ
IMF ile önümüzdeki günlerde gerçekleştirilecek görüşmelerin sonuçları yurt içindeki akaryakıt fiyatlarının durumunu da doğrudan etkileyecek.

petrol ithalatında düşük dedilince akaryakıt fiyatlarının artması de IMF tarafından red- kaçınılmaz hale geldi.

YORUM PARA NEYİN KARŞILIĞINDA GELİYOR

Ecevit Hükümetinin kuruluşundan bugüne kadar yılan hikayesine dönen "Türkiye'ye acil yardım" meselesi yarın çözüme bağlanıyor. Paris'te yapılacak olan toplantıda batılı ülkeler, Türkiye'ye ne kadar yardım yapacaklarını tek tek taahhüt edecekler. Tahminlere göre bu rakam toplam 600-750 milyon dolar arasında olacaktır.

Ancak, bu taahhütlerin Türkiye'ye fiili yardıma dönüşebilmesi yine IMF'nin onayına bağlı. IMF'ye görüşmeler de Paris toplantısının hemen ardından başlayacak.

Hükümetle IMF arasındaki anlaşmazlık noktaları ekonomik ve siyasi-askeri konular olmak üzere ikiye ayrılabilir. Başlangıçta ekonomik konulardaki anlaşmazlık noktaları ön plandayken geçtiğimiz ay ortaya çıkan U-2 ve askeri üsler sorunları siyasi-askeri konuları daha önemli hale getirdi.

Bu ay içinde ABD Dışişleri Bakanı Yardımcısı Christopher'ın Türkiye'ye gelişinden sonra IMF Türkiye ilişkilerinin yeniden canlanması ve çözüm yolunda adımlar atılması meselesinin ekonomik olmaktan çok siyasi-askeri yönünün ağır bastığını kanıtlandı.

Christopher'ın Türkiye'ye bir pazarlığa gelmişti. Bu pazarlığın bir yanından U-2'ler ve ABD üsleri, diğer yanından da Türkiye'ye acil yardım meselesi vardı. Türk hükümetinin ABD'ye "U-2'ler konusunda Sovyetler'den izin alınmaz, bizim razı olmamız için bir neden yok" anlamına gelecek sözler söylemesi pazarlığın sonuçlandırılmaya çalışıldığına işaret ediyordu.

Bir önemli gelişme de Kıbrıs konusundaydı. Toplumlararası görüşmelerde ve Maraş konusunda barış için olumlu adımların atılması da batının Türkiye'ye yardım konusunda daha istekli davranmasında bir etken oldu.

Ekonomik alandaki en önemli sorun olan devalüasyon tartışmaları da bir sonuca varmış görünüyordu. Son gelen haberlere göre ithalatla da 1 doların işçi dövizlerindeki olduğu gibi 42 lira üzerinden işlem görmesini hükümet kabul etmiş durumdadır. Hükümet buna "katlı kurun yaygınlaştırılması" diyor ama aslında bu, kısmi devalüasyonun tam devalüasyon haline getirilmesinden başka bir şey değildir.

Yarın yapılacak görüşmeler sonunda OECD'nin devletten devlete yardım şeklinde sağlayacağı 600-750 milyon dolarlık yardım ve daha sonra IMF ile anlaşma sonunda sağlanacak özel kredilerin Türkiye'nin eline fiilen geçmesi, başta U-2'ler ve üsler olmak üzere önemli tavizlerin verildiğinden başka bir anlamla gelmez. Bunun dışında Türkiye'nin bu kadar büyük miktarda kredi sağlaması mümkün görünmüyor.

petrol ithalatına uygulanacak döviz kurundaki değişiklik aynen yurtiçi fiyatlarına yansıtırsa akaryakıt fiyatlarının yüzde 61 oranında artması bekleniyor.

Hükümetin elinde, petrolü yüksek fiyatla ithal edip piyasada ucuz satma ve farkı devlet hazinesinden karşılama yani sübvansiyon yapma olanağı da yok. Çünkü

IMF, Devlet sübvansiyonlarına da kesinlikle karar vermiyor.

Bu durumda, IMF ile anlaşmanın imzalanmasından kısa bir süre sonra akaryakıt en az yüzde 50 oranında bir zam kaçınılmaz hale gelecek.

Akaryakıt zammı bütün malların fiyatlarına yansıtılabileceği için önümüzdeki aylarda yeni ve güçlü bir pahallık dalgalanması bekleniyor.

Yardım yapılması IMF ile anlaşma koşuluna bağlı

PARA TOPLANTISI YARIN PARIS'TE BAŞLIYOR

ANKARA (ÖZEL) Türkiye'nin istediği acil yardım verilmesi için hükümet ile Uluslararası Para Fonu (IMF) arasında anlaşmaya varılması gerekiyor.

Paris'e gidecek olan Maliye Bakanlığı Müsteşarı Vural Güçsavaş ve Hazine Genel Müdürü Ayşel Öymen ve diğer yetkililerden oluşan heyet, bu amaçla perşembe günü IMF yetkilileriyle bir görüşme yapacak. Bu görüşmede, Türkiye'nin IMF'ye niyet mektubunu sunması, Standby anlaşması üzerinde temaslara yapılması bekleniyor.

Anlaşma sağlandıktan sonra Paris toplantısına katılan diğer ülke ve kuruluşların, Türkiye'ye yapılacak kredinin nasıl verileceği üzerindeki görüşmelere geçilecek.

NATO Bakanlar Konseyi Lahey'de toplanıyor

Ökçün-Vance görüşmesinde

U-2 konusunda kesin karar alınması bekleniyor

HABER MERKEZİ

Dışişleri Bakanı Gün-
düz Ökçün, Hollanda'nın
Amsterdam ve La Haye
kentlerinde yapılacak
NATO Bakanlar Konseyi
İlkbahar toplantılarını
katılmak üzere dün
öğleden sonra Amster-
dam'a gitti.

Bugün başlayacak NATO Bakanlar Konseyi Toplantısının en önemli maddelerinden birini ABD ile Sovyetler Birliği arasında yapılan SALT 2 Anlaşması oluşturmuyor. ABD, NATO'daki müttefiklerine anlaşma ile ilgili bilgi verecek.

NATO müttefiklerinin büyük bir kısmının SALT 2 anlaşmasından kaygı duydukları ve bu durumu ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance önünde dile getirmeleri bekleniyor.

NATO'nun Avrupalı müttefikleri SALT-2'nin sadece uzun menzilli füze sınırladığına dikkat çekerek, Rusya'nın elinde bulunan ve Avrupa'daki hedeflere yöneltilen orta menzilli füzelere ilgili bir kayıtlama getirilmesini dikkat çekiyorlar.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün, ABD Dışişleri Bakanı Vance ile yapacağı görüşmenin en önemli konusunu da SALT-2 ve buna bağlı olarak U-2 uçakları konusunun oluşturmaya başladığı.

Vance'nin Ökçün'e Sovyetlerin U-2 lerin uçuşuna izin verdiğini bildirmesi ve buna karşılık da Türkiye'nin bu konuda resmi bir açıklama yapması bekleniyor.

Ote yandan Ökçün, Yunanistan Dışişleri Bakanı Yorgo Rallis'e yapacağı görüşmede, Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesi ve iki ülke arasındaki diğer sorunların ele alınması bekleniyor. Ökçün ve Rallis ayrıca Kıbrıs'taki son gelişmeleri de değerlendirecekler.

açıkça DOĞAN YURDAKUL

Bunlara devrimci denir mi?

Ankara Merkez Cezaevindeki bir tutukludan mektup aldık.

"Devrimcilik" adına diğer tutuklulara yaptıkları anlatıyor. Bazı bölümleri aktaralım: "Dördüncü koğuş, siyasi koğuş olarak anılmaktadır. Tam tekimil "Bilinmeyen Sol" burada toplanmış. Kimin yumruğu güçlüyse, kelle sayısı kimin fazlaysa o görüştekilerin sözü geçerli olmaktadır.

"Koğuştaki sayısı çok olanların her birinin bir 'köse'si var en iyi yemekler köşeye gidiyor. Filtreli sigaralar köşeye gidiyor. Yemeklerini köşede topluluktan ayrı olarak yerler. Köşelere herkes giremez, ancak çağınlar girebilir. Bu durum çok eleştirilip, devrimcilğe yakışmadığı çok söylenince, bir karar aldılar! 'Her gün seçeceğimiz üç kişi gelip bizimle birlikte yemek yiyecek' dediler.

"Cezaevine yeni gelenler önce birkaç gün tecrite konur. Bunlar kimseyi tanımadıkları için, sözde devrimciler tecritte kiler gidip 'Biz sağcıyız' diyorlar, yeni gelenler buna inanıp, 'Biz de sağcıyız' derlerse, hemen çıkarılıp orada dövülüyorlar.

"Dövülenler genellikle siyasetle ilgisi olmayan insanlar. Bir keresinde iki tutuklu geldi. Bunlar müşahadeye verildi. İkisi de askerler. Bir tanesini sormuşlar, 'Sağcıyım' demiş. Hemen o gece işkence altına yığıldılar. Yüzünde sigara söndürdüler. Üç gün dövdüler. Tüm vücudunu şişirdiler. Üç gün sonra da koğuştan kovdular. Dövülen tutuklu, 'Ben nasıl faşist olurum, askerden aldığım 30 lira aylığı evime gönderiyorum' diye yalványordu.

"Yine aynı günlerde trafik suçundan gelen bir tutukluyu faşist diye dövdüler. Fakat sonra tutuklunun CHP taraftarı olduğu anlaşıldı.

"Bütün bunları devrim adına yapıyorlar. Size soruyorum bunlara devrimci denir mi?"

Cezaevinden mektup yazan bu okuyucumuza biz de başka bazı mektuplar ve bir soruyla cevap vereceğiz.

12 Mayıs tarihinde yazdığımız "Tomaladan Çıkan Devrimcilik" başlıklı yazımız Apocuriler çok sinirlendirmiş. Birkaç gündür tomaladan, içinde küfür ve ölüm tehditinden başka fikir bulunmayan mektuplar çıkıyor.

Halka yaptıkları eylemlerden örnekler vermemeze kızmışlar. Ağalarla kol kola halkı nasıl soyduklarını anlatmamıza sinirlenmişler.

"Bize tavuk hırsız diyemeyiz" diyerek, yoksul halkın kümesinde beslediği tavuklara bile musallat olmaları "devrimcilik" adına savcınınmaya çalışıyorlar. "Faşistlerin, sömürgecilerin tavuğunu çalmak hırsızlık değildir" diyorlar.

Şimdi biz de cezaevinden mektup yazan okuyucumuza soruyoruz:

MHP'nin giremediği yerlerdeki MHP olarak çalışan bu adamlara devrimci denir mi?

ŞEHİR İÇİNDE CEREYAN EDEN MUTİFERİK OLAYLAR

Klasör No: 7

304 idam istenen davanın dosyasını açıyoruz

T.C. ADANA - K. MARAŞ - G. ANTEP VE URFA İLLERİ SİYASİ YÜRÜTME KURUMU ASKERİ SAVCILIK ADANA

İDDİANAME

K. MARAŞ DOSYASI

SALDIRGANLARDAN MEHMET FUAT ŞEREMENT'İN ELİNDE TABANCA OLDUĞU HALDE ATEŞ EDEREK "POLİS KELLİSİ İSTİYORUM" DİYE BAĞIRIP...

4. 23.12.1978 günü sabah saat 08.00-08.10 sıralarında Mağralı Mahallesindeki evinden çıkıp işine gitmekte olan K. Maraş toplu zabıtasında görevli polis memuru Mehmet POYRAZ'ın 50-60 kişilik saldırgan bir grupla karşılaşması:

Saldırganlar arasında bulunan Sanık Sezai SİRGÜDEN'in mahallede tanıdığı polis memuru Mehmet POYRAZ'dan tabancasını istediği, kabul etmeyince bir sokak ileride toplanan 40-50 kişilik Alevilerden oluşan bir gruba ateş etmesi için polis memurunu zorladığı, bunu da kabul etmemesi üzerine, sanık Duran KÖŞK'ün "vurun" demesi sanık Mehmet Fuat ŞEREMENT'in de "Polis kellesi istiyorum, polisin iyisi kötüsü olmaz vurun" şeklindeki tahrikleri sonucu, söz konusu grubun resmi giyimli Polis memuru Mehmet POYRAZ'a saldırdığı, taş ve sopalarla Polis memurunun başının ağır şekilde birkaç yerinden yanıp kolunun da kırıldığı, Polis memuru Mehmet POYRAZ'a ait 7556491 numaralı Devlet malı tabancanın, üzerinden zorla alındığı, 4 yerde yatan Polis memurunu üzerine otomobil sürülerek çığnemek istendiği, ancak sokakın dar ve çok kalabalık olması, yaralı polisin de can havliyle kendini sağa sola atması nedeniyle mağduru çığnemedikleri, bu arada saldırganlarda polis memurunu yere düşürülmesi sırasında daha önce aldıkları Police ait tabancayı ateşledikleri ve saldırganlardan Mevlüt YANAR'ın yaralandığı, sanık Mevlüt YANAR'ın yaralanması üzerine saldırganların bir anlık duraklamaları ve Mevlüt YANAR ile ilgililenmelerinden istifadeyle orada bu-

lunan iki şahıs tarafından mağdur Mehmet POYRAZ'ın olay yerinden uzaklaştırıldığı ve saldırganların elinden kurtarıldığı, bu gruba dahil saldırganların mağralı mahallesinde ve yöresinde Mahalle içindeki öldürme olaylarına da karıştıkları;

Saldırganlardan Mehmet Fuat ŞEREMENT'in elinde tabanca olduğu halde ateş ederek "Polis kellesi istiyorum" diye bağırıp halkı alenen suç işlemeye ve isyana teşvik ettiği, sanık Duran KÖŞK'ün "vurun" diyerek halkı tahrik ettiği, Polis memuruna saldırdığı mahallede meydana gelen olayların ele başlarından olduğu sanık Necati KÖŞK'ün polis memurunu üzerine çığnemek kastıyla araba sürerek saldırganların arasında yer aldığı sanık Mevlüt YANAR'ın da saldırganların arasında bulunup Polis memurundan zorla aldıkları tabanca ile yandaşları tarafından yaralandığı, sanık Sezai SİĞİLİ GÜDEN'in Mehmet POYRAZ'dan silahını zorla almak istediği, daha sonraki kitledede fiilen katıldığı, sanık Mustafa KÖŞK'ün saldırganların arasında bulunup kitleye katıldığı, Polis memurundan alınan silahın bu sanığın elinde görüldüğü ve adı geçenin bu silah diğer sanık Yalçın ABAMA'ya sanık Yalçın ABAMA'nın da saklaması için sanık Sabiha TATLI'ya verdiği, Sabiha TATLI'nın da evinde tabancayı sakladığı;

Sanık Ökkeş KENER'in yolda adam döverek sağa sola ateş ederek bu mahalleye gelen 25-30 kişilik saldırgan grubun lideri olduğu, bu sanık tarafından olaylarda kullanılmak üzere sabah sanık Mehmet Fuat ŞEREMENT'e bir tabancanın verildi-

ği, tabancanın da sanık ŞEREMENT tarafından olaylarda kullanıldığı, kendisinin kitle fiilen katıldığı, sanık Mustafa ÖZDEMİR ve Yunus İLHAN'ın da bu saldırgan grubu arasında yer alıp mağralı mahallesinde ve Yörükler Mahallesinde vuku bulan saldırganlar katile katilp kitle sebebiyet ver-
renler arasında oldukları;

9. Elbistan İlçesi Tepebaşı ilkökulu öğretmeni olan sanık Cuma GÖZÜMOĞLU'nun 1 ARALIK 1978 tarihinde öğretmenler odasındaki bir sohbet-
te "22 gün sonra bu hükümet yıkılacaktır" şeklin-
de konuşunca, orada bulunan öğretmen Zeki ÖZEL'in "hava raporu bile tahmini veriliyor, siz nasıl kesin konuşuyorsunuz" diyerek karşılık ve-
rince, sanığın "görüşünüz 22 gün sonra hükümet yıkılacaktır" diye cevapladığı, tanık MEHMET GÖÇ-
MEN, Zeki ÖZEL, Fahri KURDEDE'nin ifadeleri ve yazılı delillerden anlaşılacaktır isde, sanık Cuma GÖZÜMOĞLU, kesin tarih bildirerek bir konuşma yapmadığını, Tevfik KILIÇ isimli bir arkadaşından hükümetin kısa zamanda düşeceği şeklinde bir söy-
lenti duyduğunu ve bu sözü sohbet esnasında söy-
lediğini beyan etmiş, Tevfik KILIÇ'da ifadesinde bu hususu teyid etmiş sanığın bu sözleri ile Kahra-
manmaraş toplumsal olaylar arasında bir bağlantı kurulamamış sarfedilen bu sözleri sanığın hükü-
metin devam edip etmeyeceği konusunda siyasi bir yorumdan ibaret olduğu kanaatine varılmıştır.

DEVAM EDECEK

ŞİTİKOV'UN SÖZLERİ

Sovyetler Bir-
liği Yüksek Sovyeti Bir-
lik Meclisi Başkanı Alek-
sey Şitikov İzmir Valisi
Necdet Calp'ı ziyaret et-
ti. Şitikov, İzmir'de
soruşturulan gazetecilerin
sorularını cevapladı. So-
vyet Meclisi Başkanı U-2
uçaklarının Türkiye'de

uçması ve Türkiye'nin
bu konuda aldığı tutum
hakkındaki düşünceleri-
ni sorulması üzerine
Sovyet heyeti arasında
tartışma başladı. Tartış-
manın uzun sürmesi ve
sorunun tekrarlanmasının
istenmesi üzerine Sırrı
Atalay müdahale etti.
Atalay Şitikov'un Mec-

6 yaşındaki Fidan lağım suyundan öldü

Maltepe Tuğay yolu Bülbüldere Mahallesinin orta yerinde akan lağım 6 yaşındaki Fidan Ateş'i de aldı götürdü. Sibel Ateş'in doktor kayıtlarına bakarsanız ölümü sarıktandır. Nedenine ise karışmazlar. Bülbüldere-
liler ise "Sibel lağımdan öldü. Geçen yıl ölen küçük Fehmi gibi" diyorlar.

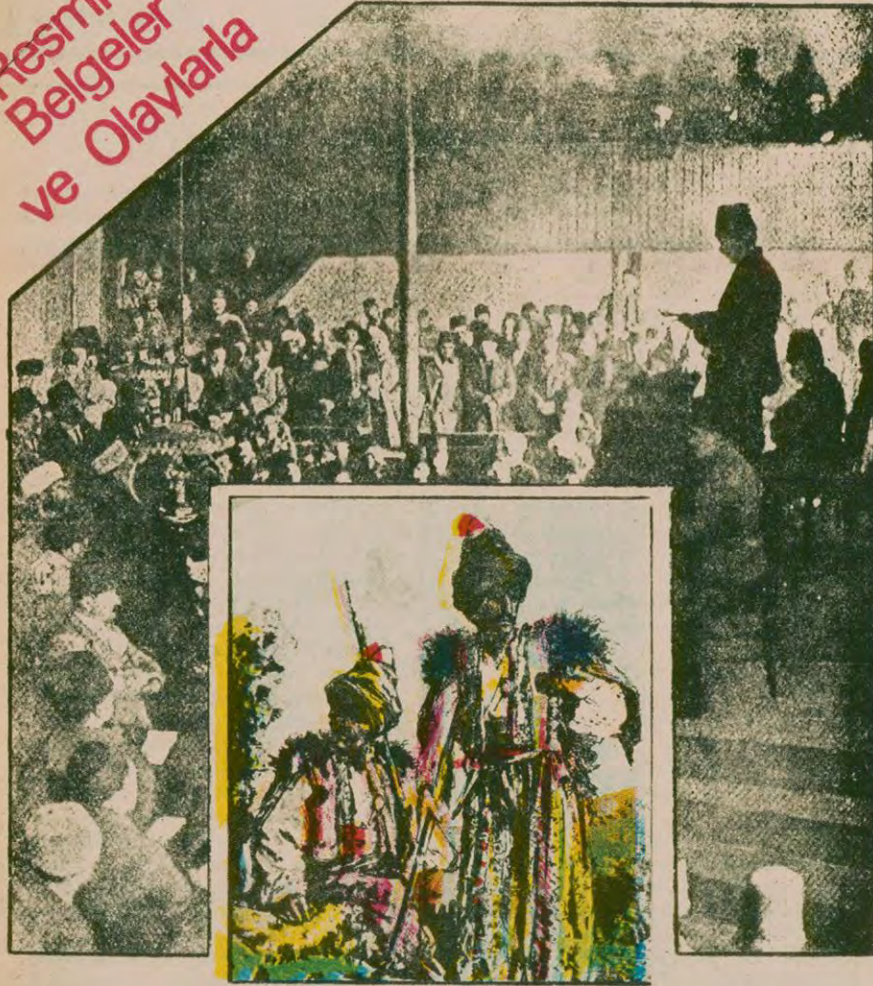
Bülbüldere çocukların hepsi bu dereye oynuyorlar. Tam mahallenin ortasında. Yağmur suları burayı oymuş, kuru çay halini almış. Patlayan borulardan akan lağıma da karışınca tam bir lağım deresi olmuş.

Ölen çocuğun evine vardı. Ta-
butun başına toplanmış halk. Fi-
dan'ın babası Hasan Ateş "su dere
var ya, şu dere, sadece benim cocu-
ğumu hasta etmedi" diyor. Şu-
rada görüldüğü bütün çocukları hasta
etti. Çocuklarda sarılık salgın hasta-

lık halinde. Bırak çocukların hasta
olmasını, büyümek de hasta oluyor.
Yavrum yemeden imeden kesildi.
Haydarpaşa Numuneye götürüldü.
Çocuk servisine. Orada da ihmalden
öldü.

Bülbüldere kadınların hepsi der-
ti. Mahallden Havva Korkmaz'ın
dört çocuğu da sarılık olmuştur.

Fidan Ateş'in cenazesi kaldırıldı.
Halk, "artık belediyeden umudu kes-
ti, Mete Tan'a sesleniyoruz" dedi.
Bülbüldere kadınları istekleri şöyle:
"Bir Sağlık Bakanı olarak, insan
sağlığını değerini anlayan kişile-
rdeniz. Heyet gönderin. Buradaki
halkın bu konuda yaşayış yasa-
cağını anlarsınız. Artık çocuk oyun-
cağı değil, insan hayatı üzerinde
oynanıyor."

kabul ettirmek kolay değildi

Mondros Mütarekesinden sonra, Doğu Anadolu'yu "işgal" hakkını elde eden İngilizler, Anadolu'yu parçalamak ve sömürgeleştirmek için işe buradan başlamışlardı.

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan "Mondros'tan Mudanya'ya kadar" adlı kitapta Kürt Teali Cemiyeti ve İngilizlerin faaliyetleri hakkında şu bilgiler veriliyor: "Kürt ve Kürt istiklali hususundaki fikirlerin doğmasında büyük payı olan İngilizler, bir süreden beri Kürt aşiretlerini Osmanlılar aleyhine ayaklanmaya teşvik ediyorlardı. 1918'de Osmanlı ordularının zayıflamasından sonra onlar çabalarını daha da artırdılar, bu arada 'British Relief Fund'un' müdürü papaz Frew ve siyasi temsilcileri ile, bir yandan Kürtçülük propagandası yapıyor, bir taraftan da Kürt aşiretlerine gerekli para, silah ve malzemeyi sağlıyorlardı. (Mustafa Kemal Nutuk'ta papaz Frew'un o sıralarda İstanbul'da kurulan İngiliz Dostları Cemiyetinin başkanı olduğunu belirtiyor).

İngiliz subayları "Bağımsız Kürdistan" propagandasını yapıyor

İngilizlerin en çok faaliyet gösterdikleri yerler Diyarbakır, Elazığ ve Urfa illeri idi. Özellikle Milli Aşireti, onların en çok ilgilendikleri bir aşiret idi. Nitekim Halep'ten gelen bir İngiliz Kurmay yüzbaşısı Viranşehir'de bu aşiretin Başka-

● "Kürt aşiretlerinden bazılarının İngilizlerden ve yaptıklarında hoşlanmıyordu. Bir defasında propaganda yapan bir İngiliz aşiretler tarafından öldürülmüştü. Zaho'da da bu uğurda da bir İngiliz yetkilisi hayatını kaybetmişti"

İşgale uğrayan bütün Doğu vilayetleri gibi Erzurum da nasibini alıyor ve şehirde yarımsı, yıkılmış evlerden geçilmeyordu

Kurtuluş Savaşında

KÜRTLER

2

Hazırlayan: AYDOĞAN

1.BÖLÜM:ERZURUM KONGRESİNE KADAR BÜYÜKÖZDEN

...İNGİLİZLER BİR YANDAN DOĞUYU İŞGAL EDERKEN,

BİR YANDAN DA "BAĞIMSIZ KÜRDİSTAN"

PROPAGANDASI İLE TÜRKLERLE KÜRTLERİ BİRBİRİNE

BOĞAZLATMAYA ÇALIŞIYORDU...

Ancak Kürtlere İngiliz boyunduruğunu

● Bağımsız bir devlet kurmak ülküsiyle Samsun'a çıkan Mustafa Kemal: "Yabancı bir devletin himayesini kabul etmek insanlığın vasfından yoksunluğun, aczin itirafından başka bir şey değildir" diyordu

● Mustafa Kemal Samsun'a ayak basar basmaz Doğuda olup bitenlerle ilgilenmeye başlamıştı

Mondros Mütarekesinden sonra Kürtlere bağımsızlık sloganıyla ortaya çıkan İngilizler, bir yandan da Doğuyu işgal ediyorlardı. Urfa, Antep, Maraş, Bilecik, Kars ve Batum işgal edilmişti. Musul Kürtleri İngiliz bombardıman uçaklarıyla sindirilmeye çalışılıyor. Bu sırada M. Kemal Erzurum'a geliyordu. Türk ve Kürtlerin birliği yolunda ilk adım atılıyor.

destekliyordu. Bunlar nasıl birleşecek ve işgalcileri kovacak, boyunlarına geçirilmeye istenen esaret zincirini kıracaklardı?

Mustafa Kemal, Samsun'a ayak basar basmaz Doğuda olup bitenlerle ilgilenmeye başlamıştı. Bu vilayetlere çektiği

telgraflarla durum hakkında bilgi istemişti. Gelen bilgiler doğrusu hiç de iç açıcı değildi. (Nutuk, Belg. 3-4-5-6-7-8-9) İngiliz ajanları ve Kürt Teali Cemiyeti yoğun bir faaliyet içindeydi. Ancak Kürtlere İngiliz boyunduruğunu kabul ettirmek kolay değildi.

İzmir işgal edilmişti. Doğu'da İngiliz ajanları cirit atıyordu. Ermeniler, Kürtler ve Türkler arasında yeni kargaşalık körükleniyordu. Anadolu kendisini boğmak isteyen düşmana karşı nasıl birleşecekti?

Yarın:

"Ben Kürtleri özkardeş olarak ve hatta bütün milleti birleştirmek azmindeyim"

(Mondros'tan Mudanya'ya kadar 1.Dr.Selahattin Tansel, Milli Eğitim Bakanlığı-Devlet Kitapları yayını, s.125-130)

Doğu Anadolu bölgesine kargaşalık içinde çalkalanırken İngiliz emperyalistleri Mondros mütarekesinden kısa bir süre sonra Urfa, Antep, Maraş, Bilecik, Kars ve Batum'u işgal ediyordu. Musul zaten İngilizlerin işgali altındaydı. Musul Kürtleri İngiliz uçaklarının bombardımanları ile sindirilmeye çalışılıyor.

İzmir'in işgali ile Batı Anadolu'da sömürgeleştirilmeye başlandı. Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basarak kısaca Anadolu'daki umumi manzara bu idi.

Mustafa Kemal: "Bir millet esir yaşamaktansa mahvolsun evladır"

Mustafa Kemal Samsun'a çıkarken ne düşünüyordu? Kurtuluş için ne yapılmalıydı? Şimdiye kadar üç öneri ortaya çıkmıştı. Birincisi İngilizlerin himayesini istemek ikincisi, Amerikan mandasını kabul etmek, üçüncüsü ise mahalli kurtuluş yolları arayarak başlarını kurtaracaklarını sananlar. ... Mustafa Kemal bu kararların hiçbirisini işabetli görmüyor ve "Bir millet esir yaşamaktansa mahvolsun evladır" diyor. Yabancı bir devletin himayesini kabul etmek insanlık vasfından yoksunluğun, aczin itirafından başka bir şey değildi. "Binaenaleyh Ya İstiklal, Ya Çölüm" diyor Mustafa Kemal ve şunları belirtiyordu: "Bir an için, bu kararın uygulanmasında başarısızlığa uğranacağını farzedelim! Ne olacaktı? Esaret! Peki Efendim. Diğer kararlara uymak halinde sonuç bunun aynı değil miydi?" (Nutuk, s.12-13)

Birbirine düşman Kürtler ve Türkler nasıl birleşecekti?

Mustafa Kemal bağımsız bir devlet kurmak ülküsü ile Samsun'dan Amasya'ya doğru giderken Batı Anadolu'ya hızla işgal ediliyordu. Doğu Anadolu'da ise İngiliz ajanları ve dostları cirit atıyor, Ermenilerle Kürtler ve Türkler arasında yeni bir kargaşalık körükleniyordu. Midyat yöresi aşiretlerinden birinin reisi olan Ali Batı isyan etmişti. "Padişah bu bölgenin muhafazasına bana emanet etti" diyerek etrafına çok sayıda silahlı insan toplamıştı. Mardin yöresine hakim olma sevdasına kapılan Ali Batı'yı İngilizler de el altından

Milli Eğitim Bakanlığınca yayınlanan İslam Ansiklopedisine göre KÜRTLERİN SOY VE TARİHLERİ

ÖZET Dil ve tarih verilerine dayanarak İran kavim olduğu belirtilen Kürtlerin kökenleri çok eskilere dayanmaktadır. XX. yüzyıl başlarında Kürtlerin, atalarının bugün oturdukları bölgede çok önceleri yaşamış ve varlıklarına ilk kez Sümer eşik taşlarından rastlanan Karduklar olduğu söyleniyordu. Daha sonra bazı incelemeler bu iki kavmi birbirinden ayırdılar. Fakat aynı yazarlar bu bölgede milattan önce görülen Cyrtii adı verilen kavmin İranlı Kürtlerinin ataları olduğunu belirttiler.

"Kürt adı altında birçok eski kavim vardır"

- "Daha M.Ö. 220'de Cyrtii (İranlı Kürtler) askerleri Küçük Asya'da Roma ve Bergama kralları arasındaki savaşlara katılmışlardı"
- IV. asırda, Culamerğ ve Cazirat İbn' Omar arasında kalan eyalete Kürt anlamına gelen Korçekli deniliyordu"
- "Arap istilası devrine doğru Kurd veya çoğulu olan Akrad tabiri İran ve İranlılaştırılmış kabileler karışımları için de kullanılmaya başlandı"
- "XX. asırda Kürtler arasında bu kavme mensup olmayan bir İranlı unsurun. Güran-Zaza zümresinin varlığı ortaya çıkarılmıştır"

bahs etmektedir (6) Diğer taraftan Kürtler kendilerine arap sevdeleri i zafe etmekte idiler. Bazıları kendilerine, ced olarak, Rabi'a b. N., Jr. b. Ma'add'i, diğerleri ise, Muzar b. Nizar'ı gösteriyorlardı. Bunların ikisi de Diyar Rabi'a (Musul) ve Diyar Muzar (Rakka) isimlerini vermiştir. (7) Gassaniler ile olan ilişkileri yüzünden, Kürtler Araplar ile alakalarını kesmişler ve dağlara çıkarak başka kavimlerle teması girmiş ve güya böylelikle ana dilleri olan Arapçayı unutmuşlardır.

Halk istiklakları da eksik olmamıştır. Kürt ismi arapça karrada köküne bağlanmak istenmiştir (8) Kürtler güya Süleyman tarafından konulmuş genç enirler ile şeytan Casad'ın oğullarıdır. Eskişeriya kurd kelimesi farisi gurd (kahraman) kelimesi ile karıştırılmıştır. (9) Hakikatte bu kelimedeki g Pehlvi lisanında mevcuttur ve var (hımaye etmek) a gitmektedir (10)

Daha sonraları kabileler ekseriya kendilerine isim veren adam ile izah edilir. Saraf nama bütün Kürtlerin (Bacana ve Bohtı kabileleri) Bacan ve Bohtı'ya geldiğini iddia eder. Bu isimlerden birincisi Dicle'nin kolu olan Bacan'ın kelimesi ile alakası ileri sürülebilir. (11) Halbuki ikincisi Artanşir Papakan'ın öldürüldüğü ejderha kralı (Kürt) Haftan-Bohtı'ya hatırlanmaktadır. (12) Bilhassa girmiş ve garpa yayılmış olan diğer bir c, saneye göre, Kürtler, eskiden Milan ve Zilan diye iki kısıma ayrılmış idi. Bunlardan birincileri Arabistan'dan, ikincileri de şarktan gelmiştir; Zilanlar aşağı bir ırk telakki edilirdi (13)

Bölgeyografya: F.Justi, Kurdische Grammatik (Petersburg, 1880), s.XXII; W.Tomas

- (1) L.w.King-The Sculptures... of Bekistan London 1907
- (2) Thout Livius, XLII, 58,13; polibius, v.525; weisbach, Pauly Wissowa, Cyrtii: A.J. Reinack Les mercenaires de Pergame, Revue archéologique, 1909, s.115-119
- (3) Hartman, Bohtan, s.93; Hübschmann Die altarmen. Ortsnamen (Indogerm. Forsch., 1904, XVI, 255-259); Weissbach, Pauly-Wissowa, Real-Encyclopaedie Druet, The name Kurad and its philological connections (JRAS, 1923, s.393-403)
- (4) Masudi, Muruc III, s.251
- (5) Şahname beyit 27
- (6) Morier, Second Journey, s.357
- (7) Masudi, Muruc III, s.253
- (8) Masudi, Muruc IV, s.249
- (9) Driver, JRAS, 1923, s.403
- (10) Horn, Neupers Etymol., s.250
- (11) Hartman, bohtan, s.131
- (12) Tafelri, s.11
- (13) M.Sykes, J. Anthr. 1.1908.470

Yarın: Türk ve Moğol istila dalgaları Kürtleri boğdu